

กลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทย: การวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์

Plagiarism Strategies in Thai Academic Texts: A Linguistic Analysis

ศุภวัจน์ แต่รุ่งเรือง
วิโรจน์ อรุณมานะกุล

บทคัดย่อ

การลักลอกงานวิชาการเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญในวงวิชาการ แนวทางหนึ่งในการป้องกันปัญหาดังกล่าว คือการพัฒนากระบวนการตรวจสอบการลักลอกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การทำความเข้าใจการลักลอกในฐานะปรากฏการณ์ทางภาษาก็เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยเสริมประสิทธิภาพของระบบได้ บทความชิ้นนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะวิเคราะห์กลวิธีลักลอกในงานวิชาการภาษาไทยใน 3 มิติ ได้แก่ ประเภทของกลวิธีลักลอก ปริมาณการใช้กลวิธีลักลอกแต่ละประเภท และรูปแบบการใช้กลวิธีลักลอก โดยใช้ทฤษฎี Rhetorical Structure Theory (RST) และแนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายที่กริยามีต่อโครงสร้างประโยคเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่ากลวิธีลักลอกในงานวิชาการภาษาไทยสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภทใหญ่ และสามารถแยกเป็นประเภทย่อยได้ทั้งหมด 15 ประเภท ส่วนปริมาณการใช้กลวิธีลักลอกนั้น พบว่ากลวิธีที่ใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การลบ/การละ การแทรก และการตัดทอนเนื้อหา และในด้านการใช้กลวิธีลักลอกนั้น พบว่าผู้ลักลอกอาจเลือกใช้กลวิธีใดกลวิธีหนึ่งในการลักลอกหรือใช้หลายกลวิธีร่วมกันก็ได้ แต่มีแนวโน้มว่าผู้ลักลอกจะใช้กลวิธีลักลอกร่วมกันในจำนวนน้อยหรือเลือกใช้กลวิธีใดกลวิธีหนึ่งเท่านั้น และในกรณีที่ใช้หลายกลวิธีร่วมกัน ผู้ลักลอกจะเลือกใช้กลวิธีที่ง่ายและซับซ้อนน้อยก่อน

คำสำคัญ: การลักลอก การถอดความ หน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

Abstract

Plagiarism is currently a major problem in the academic world. Many plagiarism detection systems have been developed to deal with this problem. In order to enhance the system, the understanding of plagiarism as a linguistic phenomenon is one of the key issues. As such, the purpose of this paper is to investigate the strategies used in plagiarising Thai academic texts in three aspects i.e. types, quantities and patterns. The analysis is based on the Rhetorical Structure Theory (RST) and semantic roles related to sentence structure concept. It is found that there are 2 main plagiarism strategies which can be divided into 15 types; the top-three types of plagiarism strategies are deletion, insertion and content reduction; and plagiarists may use a single or combined types of plagiarism strategies. However, there is a tendency that plagiarists prefer to use a single or less combined types of plagiarism as well as the less complicated strategies in plagiarism.

Keywords: plagiarism, paraphrase, elementary discourse unit

1. บทนำ

การลักลอบงานวิชาการ (plagiarism) ถือว่าเป็นปัญหาที่พื้งตระหนักเป็นอย่างยิ่ง เพราะการกระทำดังกล่าวนอกจากจะทำให้ความน่าเชื่อถือของสถาบันการศึกษาลดลงแล้ว ยังส่งผลให้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประชาคมวิชาการลดลงหรือหยุดลงได้อีกด้วย (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554, บทนำ) ยิ่งในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีสารสนเทศถูกพัฒนาให้ก้าวหน้าด้วยแล้ว ปัญหาการลักลอบงานวิชาการก็ยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นตามไปด้วย

ในการป้องปรามปัญหาข้างต้นได้มีผู้พยายามพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอก (plagiarism detection system) ขึ้นเป็นจำนวนมากโดยอาศัยความรู้ทางวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์และการประมวลผลภาษาธรรมชาติทำให้ประหยัดเวลาและทรัพยากรในการตรวจหาการลักลอกได้มาก อย่างไรก็ตามการพัฒนาระบบให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องทำความเข้าใจกลวิธีลักลอกโดยอาศัยองค์ความรู้ทางภาษาศาสตร์เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างคลังข้อมูลการลักลอก ตลอดจนใช้ฝึกฝนการเรียนรู้ของเครื่องอันเป็นส่วนหนึ่งของระบบให้สามารถตรวจหาการลักลอกได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

บทความชิ้นนี้จะได้แสดงให้เห็นถึงธรรมชาติของการลักลอบงานวิชาการในภาษาไทย โดยมุ่งวิเคราะห์กลวิธีลักลอกใน 3 ลักษณะ ได้แก่ ประเภทของกลวิธีลักลอกที่ปรากฏใช้ในการลักลอก ปริมาณการใช้กลวิธีลักลอกแต่ละประเภท และรูปแบบการใช้กลวิธีลักลอก

ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อค้นพบข้างต้นนั้น ผู้วิจัยมิได้ให้ความสนใจเฉพาะระดับใดระดับหนึ่งของหน่วยทางภาษาเท่านั้น แต่จะมุ่งวิเคราะห์ตั้งแต่ระดับปริจเจทลงไปถึงระดับคำศัพท์โดยในด้านปริจเจทวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้เลือกใช้กรอบวิเคราะห์ตามทฤษฎี Rhetorical Structure Theory (RST) ซึ่งมุ่งให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ปริจเจทสัมพันธ์ระหว่างหน่วยย่อยในปริจเจท ส่วนกลวิธีลักลอกในเชิงวากยสัมพันธ์และคำศัพท์นั้น ผู้วิจัยได้รับเอาแนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายที่กริยามีต่อโครงสร้างประโยคมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาของบทความนี้ออกเป็น 7 หัวข้อด้วยกัน นอกจากหัวข้อแรกอันได้แก่บทนำแล้ว ในหัวข้อที่ 2 จนถึงหัวข้อที่ 4 ผู้วิจัยได้รวบรวมกรอบคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเอาไว้เพื่อเป็นการเชื่อมโยงความรู้ทางวิชาการในอดีตกับงานวิจัยชิ้นนี้และเพื่อใช้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยส่วนหัวข้อที่ 5 ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีการวิจัยโดยละเอียดจากนั้นจึงเป็นการนำเสนอผลการวิจัยพร้อมทั้งอภิปรายผลดังกล่าวในหัวข้อที่ 6 และในหัวข้อสุดท้าย ผู้วิจัยจะได้สรุปผลการวิจัยทั้งหมดและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

2. การลักลอก (plagiarism)

หากกล่าวถึงการลักลอกแล้วจะพบว่าได้มีผู้ให้นิยามคำดังกล่าวไว้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้สามารถแบ่งนิยามของคำดังกล่าวได้เป็น 3 กลุ่มดังนี้

กลุ่มแรกคือ กลุ่มที่นิยามการลักลอกว่าเป็นการขโมยหรือโจรกรรมผลงาน ความคิด ข้อเขียน หรือคำพูดของผู้อื่นมาใช้ในงานของตนเอง นิยามการลักลอกกลุ่มนี้จะเห็นว่างานวิชาการเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่งที่สามารถถูกขโมยได้ ดังที่ปรากฏในการให้นิยามของ Ross and Thomas (2003) และยง ภูววรรณ (2553 อ้างถึงใน กัญญา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์, 2554, น. 7) รวมถึงในพจนานุกรมจำนวนหนึ่ง เช่น The Compact Edition of the Oxford English Dictionary (Henry, 1971) หรือศัพท์บัญญัติสาขาวรรณกรรม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545)

ส่วนกลุ่มที่สองนั้นได้ให้นิยามการลักลอกในเชิงการลอกลงและเสแสร้ง กล่าวคือมองว่าการลักลอกเป็นการนำความคิด ข้อเขียน หรือคำพูดของผู้อื่นมาใช้ในงานของตนโดยลอกลงเสแสร้ง หรือชักจูงให้ผู้อ่านเชื่อว่าเป็นประหนึ่งงานของผู้ลักลอกเอง ดังได้ปรากฏในการให้นิยามของ Ticknor and Fields (1989 อ้างถึงใน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554, น. 5) Summers (2003) และสุวิมล ว่องวานิช และวิไลวรรณ ศรีสงคราม (2553 อ้างถึงใน กัญญา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์, 2554, น. 7)

และนิยามกลุ่มสุดท้ายคือ กลุ่มที่เห็นว่าการลักลอกเป็นเรื่องของการไม่ให้เกียรติเจ้าของผลงาน ดังที่ Heffernan and Lincoln (1982) ได้กล่าวไว้ว่า การนำเสนอถ้อยคำหรือความคิดของผู้อื่นราวกับเป็นถ้อยคำของตนเองนั้นถือเป็นการกระทำที่ไม่มีเกียรติ และจุดใดก็ตามในงานเขียนที่ได้ใช้ข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่มีการแสดงให้เห็นแหล่งที่มา นั่นถือว่าเข้าข่ายการลักลอกงาน แนวคิดในนิยามนี้ยังสอดคล้องกับนิยามของ Spatt (1987) ที่กล่าวว่า การลักลอกคือการใช้ผลงานและความคิดของผู้อื่นโดยไม่ได้แสดงการรับรู้ (unacknowledged use) รวมถึงนิยามของ Pecorari (2010) ที่เห็นว่าการใช้ข้อเขียนหรือความคิดจากแหล่งอื่นโดยไม่แสดงแหล่งที่มาให้เหมาะสมก็ถือเป็นการลักลอก

เมื่อพิจารณานิยามของการลักลอกทั้ง 3 กลุ่มแล้วจะเห็นได้ว่าการลักลอกเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับเจตนาและการให้เกียรติเจ้าของผลงานอย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าในงานวิจัยชิ้นนี้ควรหลีกเลี่ยงการยึดเจตนาของการลักลอกเป็นส่วนหนึ่งของคำจำกัดความการลักลอก เนื่องจากเจตนาการลักลอกนั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถตรวจจับได้โดยง่าย ในทางตรงกันข้าม ผู้วิจัยเห็นว่าควรให้คำจำกัดความของการลักลอกในเชิงลักษณะของข้อความมากกว่า ด้วยลักษณะทางข้อความนั้นสามารถพิจารณาได้ด้วยวิธีการทางภาษาศาสตร์และการประมวลผลภาษาธรรมชาติ

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา ในที่นี้ผู้วิจัยจึงสรุปนิยามของการลักลอกขึ้นใหม่ว่า การลักลอก คือ การนำผลงาน ข้อเขียน คำพูด ความคิด หรือการแสดงเนื้อหาออกมาในรูปแบบอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นรูปภาพ แผนภูมิ ตาราง สมการ หรือสิ่งอื่นใด ทั้งที่เป็นของผู้อื่นหรือเป็นผลผลิตเก่าของตนเองมา

นำเสนอในลักษณะเสมือนว่าเป็นผลผลิตใหม่ของตน โดยมีได้แสดงการรับรู้ความเป็นเจ้าของผลงาน และระบุถึงแหล่งที่มาของผลงานหรือความคิดนั้นๆ ให้ชัดเจนด้วยวิธีการอ้างอิงที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

3. การถอดความกับการลักลอก

การถอดความ (paraphrase) คือ ทางเลือกให้รูปภาษาใด ๆ ใช้อายทอดข้อมูล (information) ที่เหมือนกัน (Androutsopoulos & Malakasiotis, 2010, p. 135) ทั้งนี้ หากกล่าวถึงการเรียบเรียงและนำเสนอความคิดในงานวิชาการแล้ว การถอดความถือเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการดังกล่าว กล่าวคือ การถอดความจะช่วยให้ผู้ผลิตงานวิชาการเข้าใจเอกสารอันเป็นแหล่งที่มาได้อย่างแจ่มแจ้ง และยังช่วยให้ผู้ผลิตงานวิชาการนำพาสาระสำคัญที่ปรากฏในเอกสารแหล่งที่มาชิ้นๆ ไปสู่ผู้อ่านได้ (Behrens & Rosen, 2008, p. 36) จึงอาจกล่าวได้ว่าการถอดความเป็นทักษะสำคัญประการหนึ่งที่ผู้ผลิตงานวิชาการพึงมี

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในแง่การลักลอกแล้ว การถอดความก็ถือเป็นกลวิธีที่สำคัญ กลวิธีหนึ่งที่ใช้ในการลักลอกด้วย (Alzahrani, Salim, & Abraham, 2012, pp. 134-137; Barrón-Cedeño, Vila, Martí, & Rosso, 2013) ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจึงไม่อาจเลี่ยงที่จะกล่าวถึงการถอดความ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างการถอดความกับการลักลอกในที่นี้ได้

การถอดความถือเป็นปรากฏการณ์ที่ได้รับความสนใจจากนักภาษาศาสตร์มานานแล้ว โดยพยายามอธิบายธรรมชาติของกระบวนการถอดความดังที่ปรากฏในงานของ Nolan (1970) เป็นต้นกระทั่งถึงปัจจุบัน ประเด็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการถอดความไม่ได้จำกัดอยู่ในแวดวงภาษาศาสตร์เท่านั้น แต่ยังขยายไปถึงสาขาวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์และการประมวลผลภาษาธรรมชาติด้วย โดยปัจจุบันความสนใจเกี่ยวกับการถอดความจะมุ่งไปที่การสรุปลักษณะร่วมและการจัดประเภทรูปแบบของการถอดความเพื่อประยุกต์ใช้ในงานคอมพิวเตอร์เป็นหลัก

วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกของ Fujita (2005) เป็นตัวอย่างหนึ่งของความพยายามจัดแบ่งหมวดหมู่ของการถอดความทางคำศัพท์และโครงสร้างในภาษาญี่ปุ่นเพื่อนำไปใช้ในการสร้างการถอดความอัตโนมัติ จากการศึกษา Fujita ได้พบว่า ในด้านคำศัพท์ ภาษาญี่ปุ่นมีการคงความหมายในกระบวนการถอดความไว้โดยใช้รูปไวยากรณ์ ส่วนในด้านโครงสร้างประโยคนั้นเนื่องจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีระบบการกึ่งเอื้อให้ Fujita วิเคราะห์ได้โดยง่าย ด้วยการพิจารณาตัวบ่งชี้การที่เปลี่ยนไปตามกลไกที่ใช้ในการถอดความทำให้ Fujita สามารถจัดประเภทการถอดความในภาษาญี่ปุ่นได้เป็น 6 ประเภทใหญ่ ซึ่งนอกเหนือจากการใช้คำไวยากรณ์แทนที่แล้ว ในด้านโครงสร้าง การถอดความในภาษาญี่ปุ่นก็อาศัยตัวบ่งชี้การกหรือรูปแสดงการกเป็นเครื่องมือสำคัญ

เมื่อพิจารณางานของ Fujita (2005) แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดประเภทการถอดความที่ปรากฏในงานดังกล่าวมีความน่าสนใจตรงที่เลือกวิเคราะห์และจัดประเภทการถอดความโดยอาศัยวิธีพิจารณาตัวบ่งชี้การก ซึ่งช่วยทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำในประโยคที่เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากการบวนการถอดความได้โดยง่ายอย่างไรก็ตาม หากจะนำกรอบการวิเคราะห์ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับภาษาไทยก็คงเป็นไปได้โดยไม่สะดวกนักเนื่องด้วยภาษาไทยไม่มีระบบบ่งชี้การกดังเช่นที่ภาษาญี่ปุ่นมี

อย่างไรก็ดี ยังมีงานวิจัยอื่น ๆ อีกที่มุ่งจัดประเภทการถอดความอีก ได้แก่ งานของ Vila, Martí, and Rodríguez (2011) ที่เสนอแบบจำลองการถอดความ (paraphrase typology) โดยใช้การวิเคราะห์ทางภาษาร่วมกับแนวทางคอมพิวเตอร์เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ในงานคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในงานชิ้นนี้ Vila et al. ได้เสนอว่า ในการถอดความนั้นมีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันระหว่างเนื้อหาประพจน์ (propositional content) กับการเลือกใช้ถ้อยคำ โดยอาศัยแนวคิดดังกล่าวนี้ Vila et al. ได้จัดแบบจำลองของการถอดความออกเป็น 5 ประเภทตามลำดับชั้นของหน่วยทางภาษา โดยแต่ละประเภทก็มีกลไกการถอดความที่แตกต่างกันไป

นอกจากงานของ Vila et al. (2011) แล้ว ยังมีงานอีกชิ้นที่นำเสนอการจัดประเภทการถอดความ ได้แก่ งานของ Bhagat and Hovy (2013) จุดเด่นของงานชิ้นนี้คือ นอกจากคณะผู้วิจัยจะเสนอประเภทของการถอดความ 25 ประเภทแล้ว ยังตรวจสอบขอบเขตและความถูกต้องของประเภทการถอดความที่เสนอมานี้โดยการวิเคราะห์คลังข้อมูลการถอดความด้วย

เมื่อพิจารณางานของ Vila et al. (2011) และ Bhagat and Hovy (2013) เปรียบเทียบกันแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าประเภทย่อยของการถอดความที่งานทั้งสองชิ้นนำเสนอ นั้นคล้ายคลึงกัน เพียงแต่งานของ Vila et al. (2011) มีการจัดกลุ่มประเภทของการถอดความโดยอิงกับระดับของหน่วยทางภาษา ทำให้เอื้อต่อการทำความเข้าใจมากกว่า อย่างไรก็ตาม งานทั้ง 2 ชิ้นนี้ก็ไม่ได้ระบุกรอบทฤษฎีไวยากรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์อย่างชัดเจน อีกทั้งยังมุ่งวิเคราะห์ภาษาอังกฤษเพียงภาษาเดียว จึงเป็นข้อน่าสงสัยเกตว่าหากนำกรอบการวิเคราะห์นี้มาประยุกต์ใช้กับภาษาไทยอาจจะพบข้อจำกัดบางประการอันเนื่องมาจากลักษณะภาษาที่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ดี ยังมีงานที่มุ่งวิเคราะห์ประเภทของการถอดความในภาษาไทยปรากฏอยู่ชิ้นหนึ่งคืองานของ Phucharasupa and Netisopakul (2012) ในงานชิ้นนี้ คณะผู้วิจัยได้ยึดบทบาททางความหมายและชนิดของคำกริยาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ กล่าวคือจะพิจารณาบทบาททางความหมายของอาร์กิวเมนต์ที่เกิดร่วมกับกริยาในรูปประโยคที่เปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องมาจากการถอดความ ด้วยวิธีนี้ คณะผู้วิจัยสามารถจัดประเภทของการถอดความในภาษาไทยได้อย่างละเอียดโดยแบ่งออกถึง 14 ประเภท ตั้งแต่ระดับคำศัพท์พื้นฐานที่สามารถแทนที่ได้ด้วยคำไวพจน์ การแสดงเจตนาในระดับประโยค ไปจนกระทั่งถึงระดับพหุอนุพากย์ (multi-clause level)

กรอบการวิเคราะห์ที่ปรากฏในงานของ Phucharasupa and Netisopakul (2012) นี้ถือเป็นวิธีการวิเคราะห์ที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการวิเคราะห์การถอดความในภาษาไทยที่การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างนามและกริยาไม่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดเมื่อเปรียบเทียบกับภาษาญี่ปุ่นหรือภาษาอังกฤษในงานที่ได้กล่าวตอนต้น

เมื่อกล่าวถึงงานวิจัยที่ให้ความสนใจกับการถอดความแล้ว งานวิจัยอีกแง่มุมหนึ่งที่ต้องกล่าวถึงในที่นี้คืองานที่มุ่งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการถอดความกับการลักลอกโดยตรง งานชิ้นดังกล่าวได้แก่งานของ Barrón-Cedeño et al. (2013) ซึ่งเสนอว่าการถอดความเป็นกลไกทางภาษาที่อยู่เบื้องหลังการลักลอก ทั้งยังเป็นกระบวนการที่การลักลอกใช้เป็นหลักการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางภาษาในการถอดความจึงช่วยแก้ไขปัญหการตรวจจับการลักลอกได้ ทั้งนี้ Barrón-Cedeño et al. ได้แบ่งชั้นการวิเคราะห์เป็น 2 ขั้นตอน ขั้นแรกคือเสนอแบบลักษณะการลักลอกโดยได้ประยุกต์ใช้แบบลักษณะการลักลอกที่ Vila et al. (2011) เสนอไว้แต่จัดแบ่งการลักลอกใหม่เป็น 3 ประเภท ขั้นต่อมาจึงสร้างคลังข้อมูลการลักลอกขึ้น และใช้กลไกทางภาษาที่ปรากฏในแบบลักษณะการลักลอกในการกำกับข้อมูล จากการวิเคราะห์คลังข้อมูลการลักลอกทำให้คณะผู้วิจัยได้ข้อค้นพบ 3 ประการ ประการแรก ความยากง่ายในการตรวจจับการลักลอกขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของกลไกที่ใช้ในการถอดความ ประการต่อมา การแทนที่ด้วยคำศัพท์เป็นกลไกการถอดความที่พบมากที่สุดในการลักลอก และประการสุดท้าย กลไกการถอดความมีแนวโน้มที่จะทำให้ข้อความที่ถูกลักลอกมีขนาดสั้นลงจากข้อความต้นฉบับ

งานวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดในหัวข้อนี้ได้แสดงให้เห็นว่าการถอดความเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับหน่วยทางภาษาหลายระดับตั้งแต่ระดับคำจนถึงระดับปริจเฉท อีกทั้งการถอดความยังเป็นกลวิธีสำคัญที่ถูกใช้ในการลักลอก อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยใคร่ขอชี้ให้เห็นถึงข้อน่าสังเกตประการหนึ่งคือ งานทุกชิ้นที่กล่าวมาข้างต้นมุ่งวิเคราะห์การถอดความที่เกิดขึ้นในระดับประโยคเท่านั้น ทั้งนี้ ในการสถานการณ์การลักลอกจริงแล้ว ผู้ลักลอกมิได้ลักลอกโดยถอดความประโยคต่อประโยค หากแต่เป็นการจัดการกับข้อความในระดับย่อหน้าหรือปริจเฉท ประเด็นนี้เองที่มุ่งใจให้ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีลักลอกในระดับปริจเฉทโดยใช้ทฤษฎี Rhetorical Structure Theory ซึ่งจะได้กล่าวถึงรายละเอียดในหัวข้อถัดไป

นอกจากจะวิเคราะห์การลักลอกในระดับปริจเฉทแล้ว ผู้วิจัยก็ได้ละเอียดที่จะให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ทางวากยสัมพันธ์และคำศัพท์ จากงานของ Vila et al. (2011) ก็ดี งานของ Bhagat and Hovy (2013) หรืองานของ Barrón-Cedeño et al. (2013) ก็ดี งานทุกชิ้นล้วนกล่าวถึงกลวิธีถอดความได้อย่างน่าสนใจ ผู้วิจัยสามารถยึดเป็นแนวทางในการวิเคราะห์การลักลอกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานของ Phucharasupa and Netisopakul (2012) ที่ใช้บทบาททางความหมายเป็นกรอบการวิเคราะห์นั้นถือเป็นแนวทางที่เอื้อต่อการวิเคราะห์การลักลอกในภาษาไทย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึง

เลือกใช้แนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายที่อาร์กิวเมนต์มีต่อภาคแสดงเป็นกรอบในการวิเคราะห์ทางวากยสัมพันธ์และคำศัพท์

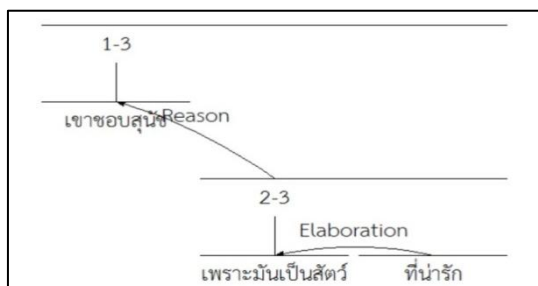
ด้วยการวิเคราะห์ทั้งในระดับปริจเจทควบคู่กับระดับวากยสัมพันธ์และคำศัพท์นี้จึงทำให้งานวิจัยชิ้นนี้ได้ข้อค้นพบที่แตกต่างไปจากงานที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงประเด็นนี้โดยละเอียดในหัวข้อที่ 5

4. Rhetorical Structure Theory (RST)

Rhetorical Structure Theory (RST) เป็นทฤษฎีว่าด้วยการจัดองค์ประกอบของข้อความ ที่พัฒนาขึ้นโดย Mann and Thompson (1988) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของโครงการสร้างข้อความอิงคอมพิวเตอร์ (computer-based text generation) แนวคิดหลักของทฤษฎีนี้คือการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยย่อยในปริจเจทโดยยึดเจตนาของผู้ส่งสารและสาระของตัวสาร และแสดงออกมาโดยใช้แผนผังต้นไม้

แนวคิดเชิงทฤษฎีของ RST ได้รับการพัฒนาให้สามารถนำไปใช้จริงได้มากยิ่งขึ้นเมื่อ Carlson, Marcu, and Okurowski (2001) ได้เสนอว่า ในโครงสร้างปริจเจทมีหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งสามารถสื่อข้อมูลเชิงเนื้อหาและความหมายได้สมบูรณ์ เรียกว่าหน่วยปริจเจทพื้นฐาน (elementary discourse units: EDUs) ทั้งนี้ สามารถกำหนดสถานะความสำคัญ (nuclearity status) ของหน่วยปริจเจทพื้นฐานแต่ละหน่วยรวมถึงกำหนดชนิดของวาทสัมพันธ์ (rhetorical relation) ระหว่างหน่วยดังกล่าวได้ด้วย

สถานะความสำคัญของหน่วยปริจเจทพื้นฐานสามารถแบ่งออกได้ 2 สถานะ ได้แก่ สถานะแกนกลาง (nucleus) และสถานะบริวาร (satellite) หน่วยปริจเจทพื้นฐานที่มีสถานะแกนกลางคืออนุภาคที่เป็นใจความหลักของถ้อยคำ เป็นส่วนที่จำเป็นและไม่สามารถละทิ้งได้ ส่วนหน่วยปริจเจทพื้นฐานที่มีสถานะบริวารคืออนุภาคที่ทำหน้าที่ขยายความให้อนุภาคสถานะแกนกลาง เป็นส่วนที่สามารถละทิ้งได้โดยไม่กระทบใจความหลัก หน่วยปริจเจทพื้นฐานแต่ละหน่วยไม่ว่าจะมีสถานะใดก็ตามเมื่อประกอบเข้าด้วยกันในโครงสร้างปริจเจทจะแสดงความสัมพันธ์หรือมีวาทสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งต่อกันเสมอ (นลินี อินตะชาว, 2556, น. 10-11)

ภาพที่ 1 ตัวอย่างแผนผังต้นไม้ RST

ภาพที่ 1 ข้างต้นเป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยย่อยในปริจเจตผ่านแผนผังต้นไม้ RST จะเห็นได้ว่าข้อความ “เขาชอบสุนัข เพราะมันเป็นสัตว์ที่น่ารัก” สามารถตัดแยกหน่วยปริจเจตพื้นฐานได้เป็น 3 หน่วยสังเกตเห็นได้จากเส้นตรงแนวนอนที่มีข้อความกำกับอยู่ หน่วยปริจเจตพื้นฐานที่มีสถานะแกนกลางจะมีเส้นตรงตั้งฉากกับเส้นตรงแนวนอนที่มีข้อความของหน่วยปริจเจตพื้นฐานนั้น ส่วนหน่วยปริจเจตพื้นฐานที่มีสถานะบริวารจะมีเส้นโค้งที่ปลายด้านหนึ่งเป็นรูปลูกศรกำกับอยู่ โดยหัวลูกศรนี้จะชี้ไปยังเส้นแนวตั้งของหน่วยปริจเจตพื้นฐานที่มีสถานะแกนกลางเพื่อแสดงสถานะความเป็นบริวารของหน่วยปริจเจตนั้น และมีชนิดของความสัมพันธ์กำกับอยู่เหนือเส้นโค้งดังกล่าว จากแผนผังในภาพที่ 1 จึงแปลความได้ว่าหน่วยปริจเจตพื้นฐาน [ที่น่ารัก] เป็นหน่วยปริจเจตพื้นฐานที่มีสถานะบริวาร ทำหน้าที่เป็นรายละเอียดของหน่วยปริจเจตพื้นฐาน [เพราะมัน เป็นสัตว์] ซึ่งมีสถานะแกนกลาง และหน่วยปริจเจตพื้นฐานทั้งสองนี้ก็มีสถานะเป็นบริวาร ทำหน้าที่เป็นเหตุผลของหน่วยปริจเจตพื้นฐาน [เขาชอบสุนัข] อันมีสถานะแกนกลางและเป็นใจความหลักที่สำคัญที่สุดของข้อความนี้

ตลอดระยะเวลา นับตั้งแต่มีการเสนอทฤษฎี RST ขึ้นมาจนกระทั่งปัจจุบัน ทฤษฎีดังกล่าวได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้เป็นกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลทางภาษาเรื่อยมา ไม่เฉพาะสาขาภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงสาขาปริจเจตวิเคราะห์ ภาษาศาสตร์เชิงทฤษฎี และภาษาศาสตร์จิตวิทยาด้วย (Taboada and Mann, 2006) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยนั้นก็มีงานวิจัยจำนวนมากไม่น้อยที่นำแนวคิดจาก RST ไปใช้ อันเป็นเครื่องยืนยันได้เป็นอย่างดีถึงความนิยมและความน่าเชื่อถือของ RST ในการประยุกต์ใช้กับภาษาไทย

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ ดังได้กล่าวไปในหัวข้อที่แล้วว่างานที่ศึกษาเกี่ยวกับการลักลอกหรือการถอดความที่ผ่านมานั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ในระดับปริจเจตเท่าที่ควร เป็นผลให้มุมมองเกี่ยวกับการลักลอกถูกจำกัดไว้เพียงระดับประโยค ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้ RST ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ใช้พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่าง ๆ ในปริจเจตในการวิเคราะห์ ทั้งนี้เหตุผลสนับสนุนที่ทำให้ผู้วิจัยเลือกใช้ทฤษฎีดังกล่าวนี้ยังมีอยู่อีก 2 ประการ ดังนี้

ประการแรก หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์การลักลอกหรือการถอดความนั้นควรเป็นหน่วยที่มีเนื้อหาประพจน์ (propositional content) สมบูรณ์เพื่อใช้แทนข้อมูลที่เป็นความคิดสำคัญ (idea) เพียงความคิดเดียวทั้งนี้เป็นที่เข้าใจกันว่าหน่วยดังกล่าวได้แก่ประโยค อย่างไรก็ตาม ประโยคในภาษาไทยนั้นไม่อาจจะระบุขอบเขตได้โดยชัดเจน หากนำประโยคมาใช้เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ก็ย่อมก่อให้เกิดความยุ่งยากในการให้นิยามและระบุขอบเขตของประโยคซึ่งอาจมีได้หลากหลายตามแนวทฤษฎีไวยากรณ์สำนักต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้หน่วยปริจเจตพื้นฐานเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นหน่วยสร้างที่เล็กที่สุดที่มีข้อมูลเชิงเนื้อหาและความหมายสมบูรณ์ตามแนวคิดของ RST

เหตุผลอีกประการหนึ่งนั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุผลประการแรก ทั้งนี้ หากพิจารณาในแง่วากยสัมพันธ์แล้ว หน่วยปริจเฉทพื้นฐานจะได้แก่นุพากย์และวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น อันเป็นหน่วยที่สามารถระบุขอบเขตได้แน่นอน ลักษณะที่ชัดเจนของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนี้เอื้อให้สามารถนำหน่วยดังกล่าวไปใช้ได้จริงในชั้นประมวลผลข้อความ หรือหากจะมีผู้นำข้อค้นพบจากงานวิจัยชิ้นนี้ไปพัฒนาต่อในเชิงคอมพิวเตอร์ก็ย่อมทำได้โดยสะดวกด้วยมีความเข้าใจเกี่ยวกับหน่วยที่ใช้ในการประมวลผลตรงกัน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า RST มีลักษณะที่เอื้อต่องานวิจัยชิ้นนี้ทั้งในเชิงแนวคิดทฤษฎีและการนำไปประยุกต์ใช้จริง ทั้งนี้ ผู้เขียนจะกล่าวถึงการนำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบวิเคราะห์การลักลอกในหัวข้อถัดไป

5. วิธีการวิจัย

ในการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกในงานวิชาการภาษาไทยนั้นมีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องหลายขั้นตอนที่จำเป็นต้องทำความเข้าใจไม่ว่าจะเป็นการสร้างแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนวิธีวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต่าง ๆ ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังกล่าวซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์นั้น ย่อมเป็นไปได้ยากยิ่งที่ผู้วิจัยจะหาข้อมูลที่ผ่านการลักลอกที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริงได้ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้อย่างนี้ ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องจำลองการลักลอกขึ้น โดยเก็บข้อมูลการลักลอกจากแบบสอบถาม 2 ชุด แต่ละชุดจะประกอบด้วยย่อหน้าจำนวน 5 ย่อหน้า และมีคำสั่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามสวมบทบาทสมมติเป็นผู้ลักลอกดังนี้

“ในส่วนต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้เตรียมข้อความต้นฉบับไว้จำนวน 5 ข้อความ สมมติให้ท่านเป็นนิสิตที่กำลังทำรายงานส่งอาจารย์ ให้ท่านนำข้อความต้นฉบับมาเขียนขึ้นใหม่ให้สื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับข้อความต้นฉบับมากที่สุด ทั้งนี้ ท่านต้องระมัดระวังมิให้อาจารย์สงสัยหรือตรวจสอบได้ว่าท่านลอกข้อความต้นฉบับมา”

ในส่วนที่มาของย่อหน้าต้นฉบับที่ปรากฏในแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยได้คัดมาจากย่อหน้าในวิทยานิพนธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 10 เล่มเพื่อให้เป็นตัวแทนของงานเขียนทางวิชาการในภาษาไทย โดยแบ่งเป็นข้อความจากวิทยานิพนธ์สาขาวิทยาศาสตร์ 5 ย่อหน้าและข้อความจากวิทยานิพนธ์สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 5 ย่อหน้าทั้งนี้ ในส่วนเนื้อหาของย่อหน้าต้นฉบับผู้วิจัยได้เลือกคัดเฉพาะย่อหน้าที่มีเนื้อหาเป็นกลางซึ่งไม่จำเป็นต้องอาศัยความรู้เฉพาะทางในศาสตร์นั้น ๆ ในการอ่านทำความเข้าใจ ทั้งนี้ก็เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความลำเอียงอันอาจเกิดขึ้นจาก

ความรู้เฉพาะศาสตร์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนมีอยู่ก่อนจากนั้นผู้วิจัยจึงนำย่อหน้าทั้ง 2 สาขาวิชามาคละกันเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด โดยเรียงลำดับย่อหน้าตามขนาดยาวและสั้น สลับกันเพื่อเป็นการช่วยลดความเหนื่อยล้าซึ่งอาจเกิดจากการลักลอกย่อหน้าที่มีขนาดยาวติดต่อกัน ให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากผู้ได้รับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 50 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจะได้รับแบบสอบถามคนละ 1 ชุด หรือกล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คนจะต้องลักลอกย่อหน้าทางวิชาการ 5 ย่อหน้า ด้วยวิธีนี้ทำให้ผู้วิจัยได้ย่อหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนขึ้นทั้งสิ้น 250 ย่อหน้า ซึ่งจะถูกนำไปวิเคราะห์ขั้นตอนต่อไป

5.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ย่อหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนแรกที่ผู้วิจัยต้องทำคือ การคัดแยกย่อหน้าที่ไม่ถือว่าเป็นการลักลอกออก ทั้งนี้ การคัดแยกจะพิจารณาจากเนื้อหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนมา กล่าวคือ หากย่อหน้าที่เขียนมาไม่สื่อความได้ใกล้เคียงกับเนื้อหาที่ย่อหน้าต้นฉบับมีอยู่เดิมเลยก็จะไม่ถือว่าเป็นการลักลอกและถูกคัดออกไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (ก)_{src} การเรียนกวดวิชาแม้จะก่อให้เกิดประโยชน์ แต่การเรียนกวดวิชาก็ได้ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านลบพอสมควร โดยเฉพาะการสร้างภาระค่าใช้จ่ายแก่ผู้ปกครองอย่างมาก นอกจากการสร้างภาระค่าใช้จ่ายกับผู้ปกครองแล้ว การกวดวิชายังก่อให้เกิดผลกระทบต่อนักเรียน เนื่องจากนักเรียนต้องใช้เวลาว่างไปกับการเรียนกวดวิชา ก่อให้เกิดความห่างเหินระหว่างเด็กกับผู้ปกครองมีผลต่อความอบอุ่นในครอบครัว
- (ข)_{plg} ถึงทำให้ไม่มีความอบอุ่นแก่ครอบครัว แต่ทำให้เด็กมีความรู้มีวิชาติดตัว ถึงจะสร้างภาระค่าใช้จ่ายแก่ผู้ปกครองมากก็ตาม แต่ผู้ปกครองก็ยอมให้ลูกได้มีการเรียนการสอนที่ดี

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าเนื้อหาในย่อหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียน (ข) ไม่สามารถสื่อความให้ใกล้เคียงกับเนื้อหาที่ย่อหน้าต้นฉบับ (ก) ได้ จึงไม่ถือว่าเป็นย่อหน้าที่ผ่านการลักลอกหรือมีการลักลอกเกิดขึ้น และจะถูกคัดออกไม่นำไปวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป ในทางตรงกันข้าม ย่อหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนขึ้นและสามารถสื่อความได้ใกล้เคียงกับเนื้อหาที่ย่อหน้าต้นฉบับ จะถือว่าเป็นย่อหน้าที่ผ่านการลักลอกหรือมีการลักลอกเกิดขึ้น ย่อหน้าดังกล่าวจะถูกนำไปวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

ดังได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 4 ว่า หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดในโครงสร้างปริจเฉทที่สามารถสื่อข้อมูลเชิงเนื้อหาและความหมายได้สมบูรณ์ จึงเหมาะสำหรับใช้วิเคราะห์กลวิธีลักลอกที่เกิดขึ้นระหว่างข้อความต้นฉบับกับข้อความที่ผ่านการลักลอก ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจึงจะนำย่อ

หน้าต้นฉบับและย่อหน้าที่ผ่านการลักลอกมาตัดแยกขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานตามหลักการที่Intasaw and Aroonmanakun (2013) ได้เสนอไว้โดยเฉพาะในส่วนย่อหน้าต้นฉบับ ผู้วิจัยจะได้ระบุสถานะความสำคัญและชนิดของวาทสัมพันธ์ที่หน่วยปริจเฉทพื้นฐานแต่ละหน่วยในย่อหน้าต้นฉบับมีต่อกันไว้ด้วย โดยยึดหลักที่ Carlson and Marcu (2001) เสนอไว้ ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์หลักวิธีลักลอกที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ในระดับปริจเฉท

หลังจากที่ได้ตัดแยกขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานแล้ว ในขั้นต่อมา ผู้วิจัยจะดำเนินการหาคู่ลักลอก (plagiarism pair) อันเป็นหน่วยหลักที่จะใช้ในการวิเคราะห์หลักวิธีลักลอกตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้ คู่ลักลอกดังกล่าวนี้เกิดจากการจับคู่กันระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐานเดิมก่อนเกิดการลักลอกในย่อหน้าต้นฉบับกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มีเนื้อหาเดียวกันแต่ผ่านการลักลอกจากผู้ลักลอก

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการหาคู่ลักลอกนั้นจำเป็นต้องมีหลักที่ใช้พิสูจน์เพื่อยืนยันว่าหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่นำมาจับคู่กันเป็นคู่ลักลอกนั้นเป็นต้นฉบับและรูปที่เกิดจากลักลอกของกันและกันจริง ในขั้นตอนนี้เองที่ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายที่อาร์กิวเมนต์มีต่อภาคแสดงมาประยุกต์ใช้

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวในหัวข้อที่ 4 แล้วว่า หากพิจารณาในแง่วากยสัมพันธ์แล้ว หน่วยปริจเฉทพื้นฐานก็คืออนุภาคหรือวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น คุณสมบัติการเป็นอนุภาคของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนี้เองที่ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถนำบทบาททางความหมายที่คำกริยามีต่ออาร์กิวเมนต์ต่าง ๆ ภายในอนุภาคมาเปรียบเทียบกันได้ เพื่อพิสูจน์และช่วยยืนยันว่าคู่ลักลอกของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนั้นเป็นต้นฉบับและรูปที่เกิดจากลักลอกของกันและกันหรือไม่ โดยในที่นี้ ผู้วิจัยได้เลือกเอาชุดบทบาททางความหมายที่พรพิลาส เรื่องโชติวิทย์ (2545) ได้เสนอไว้มาประยุกต์ใช้ ดังจะแสดงให้เห็นในตัวอย่างต่อไปนี้

(ก) _{src}	เด็ก	มักจะกลัว	เข็ม
	E		A
(ข) _{plg}	เด็ก	อาจจะกลัว	เข็ม
	E		A

จากตัวอย่างคู่ของหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ก) และ (ข) ข้างต้น จะเห็นได้ว่าหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ข) ซึ่งถูกลักลอกมาจากหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ก) มีบทบาททางความหมายตรงกันทุกประการ กล่าวคือ “เด็ก” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ประสบ (E) และ “เข็ม” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ทำ (A) ซึ่งบทบาททางความหมายทั้งสองสัมพันธ์กับคำกริยา “กลัว” นอกจากนี้แล้ว เมื่อพิจารณาความหมายโดยรวมของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานทั้งสองก็ยังสื่อความหมาย

สอดคล้องไปในทำนองเดียวกัน จึงสรุปได้ว่าคู่เทียบหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ก) และ (ข) เป็นคู่
 ลักลอกของกันและกัน ซึ่งจะถูกนำไปวิเคราะห์กลวิธีที่ใช้ในการลักลอกในขั้นต่อไป

การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายที่กล่าวไปข้างต้น ไม่เพียงแต่จะมี
 ประโยชน์ในการใช้พิสูจน์คู่ลักลอกเท่านั้น แต่ยังเอื้อประโยชน์ในขั้นตอนการวิเคราะห์กลวิธีลักลอก
 อีกด้วยกล่าวคือ แม้โครงสร้างของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานจะเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการ
 ลักลอก แต่บทบาททางความหมายของอาร์กิวเมนต์ที่ปรากฏในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานจะยังคงอยู่
 เช่นเดิม ลักษณะดังกล่าวนี้ช่วยให้ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีลักลอกที่มุ่งเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทาง
 วากยสัมพันธ์ได้ชัดเจนขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ก) _{src}	เด็ก	มักกลัว	เข็ม
	E		A
(ข) _{plg}	เข็ม	มักทำให้	เด็ก กลัว
	A		E

จากตัวอย่างนี้ จะเห็นได้ว่าแม้จะมีการสลับตำแหน่งกันระหว่างประธานกับกรรมในหน่วย
 ปริจเฉทพื้นฐาน (ก) จนอยู่ในรูปหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ข) แต่บทบาททางความหมายที่ภาคแสดง
 และอาร์กิวเมนต์มีต่อกันก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลง จึงกล่าวได้ว่าการกำกับบทบาททางความหมาย
 ให้กับอาร์กิวเมนต์ในคู่ลักลอกทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าคู่ลักลอกข้างต้นใช้การสลับวากยสัมพันธ์
 ในการลักลอก

นอกจากด้านวากยสัมพันธ์แล้ว การกำกับบทบาททางความหมายในคู่ลักลอกยังช่วยให้
 ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีลักลอกทางที่มุ่งเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ในข้อความต้นฉบับด้วย ดังตัวอย่าง
 ต่อไปนี้

(ก) _{src}	มนุษย์	อาศัยอยู่	ในบ้าน
	O		L
(ข) _{plg}	มนุษย์	อาศัยอยู่	ในที่พัก
	O		L

จากตัวอย่างคู่ลักลอกข้างต้น จะเห็นว่าผู้ลักลอกตั้งใจแทนที่คำว่า “บ้าน” ในหน่วยปริจเฉท
 พื้นฐานต้นฉบับ (ก) ด้วยคำว่า “ที่พัก” ตามที่ปรากฏในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ข) ทั้งนี้ หาก
 พิจารณารoles บทบาททางความหมายร่วมด้วยแล้ว จะพบว่าทั้ง “บ้าน” และ “ที่พัก” ต่างก็มีบทบาททาง
 ความหมายเป็นบริเวณ (L) ด้วยกันทั้งคู่ซึ่งบทบาททางความหมายดังกล่าวก็สอดคล้องกับกริยา
 “อาศัยอยู่” และคำนาม “มนุษย์” ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้มีสภาพ (O) จึงสรุปได้ว่าใน
 คู่ลักลอกนี้ ผู้ลักลอกใช้กลวิธีแทนที่คำศัพท์ในข้อความต้นฉบับ

หลังจากได้วิเคราะห์กลวิธีลักลอบตามกระบวนการที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว ในขั้นต่อมา ผู้วิจัยจะนับปริมาณการใช้กลวิธีลักลอบแต่ละวิธีที่ถูกใช้โดยผู้ลักลอบ เพื่อวิเคราะห์ว่าพฤติกรรมการลักลอบงานวิชาการในภาษาไทยมีลักษณะอย่างไร

นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังจะวิเคราะห์รูปแบบการใช้กลวิธีลักลอบ โดยพิจารณาว่าผู้ลักลอบแต่ละคู่มักมีการใช้กลวิธีลักลอบร่วมกันหรือไม่ หากมีการใช้กลวิธีลักลอบร่วมกัน ผู้ลักลอบใช้กลวิธีลักลอบร่วมกันกี่กลวิธี เป็นกลวิธีใดบ้าง และถูกใช้ร่วมกันในปริมาณเท่าใด

ด้วยวิธีการวิจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมาในหัวข้อนี้ทำให้ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจและแตกต่างไปจากงานวิจัยที่ได้กล่าวถึงในตอนต้น ดังจะอธิบายให้เห็นในหัวข้อต่อไป

6. ผลและการอภิปราย

จากการคัดแยกย่อหน้าที่ไม่ถือว่าเป็นการลักลอบในขั้นต้นของการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้เหลือย่อหน้าที่จะนำมาวิเคราะห์กลวิธีลักลอบจำนวน 188 ย่อหน้า หรือคิดเป็นร้อยละ 75.2 ของย่อหน้าที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเขียนขึ้นใหม่จากย่อหน้าต้นฉบับที่กำหนดให้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์กลวิธีลักลอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ กระทั่งได้ข้อค้นพบดังจะกล่าวต่อไปนี้

6.1 ประเภทของกลวิธีลักลอบ

จากการวิเคราะห์ผู้ลักลอบ พบว่าผู้ลักลอบใช้กลวิธีลักลอบทั้งหมด 15 ประเภท ซึ่งแบ่งได้เป็นกลวิธีลักลอบภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน 5 ประเภท และกลวิธีลักลอบระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน 10 ประเภท ทั้งนี้ กลวิธีลักลอบดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

1) กลวิธีลักลอบภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

กลวิธีลักลอบภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนี้เป็นกลวิธีที่ผู้ลักลอบใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน กลวิธีประเภทนี้ประกอบด้วยกลวิธีย่อย 5 ประเภท ได้แก่

1.1) การแทนที่ในชั่วเดียวกัน (SPO)¹

การแทนที่ในชั่วเดียวกัน ได้แก่ การแทนที่ด้วยหน่วยทางศัพท์ (lexical unit) หรือหน่วยทางหน้าที่ (functional unit) เพื่อคงความหมายที่ใกล้เคียงกันของผู้ลักลอบไว้ กลวิธีนี้อาจปรากฏในรูปการแทนที่ด้วยคำไวพจน์ การแทนที่ด้วยคำที่มีความหมายทั่วไปกับคำที่มีความหมายเฉพาะ การแทนที่ด้วยสรรพนามหรือรูปแสดงการอ้างถึงดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ (1) ที่แสดงการแทนที่ด้วยหน่วยทางศัพท์ในชั่วเดียว และตัวอย่างที่ (2) ที่แสดงการแทนที่ด้วยหน่วยทางหน้าที่ชนิดเดียวกัน ซึ่งในที่นี้ได้แก่คำเชื่อม

¹ ตัวอักษรภายในวงเล็บนี้กำหนดไว้เพื่อให้ง่ายต่อการแสดงผลการวิจัยในหัวข้อย่อยต่อไป

- (1) (ก)_{src}[โดยเฉพาะคนในเมืองใหญ่]²
 (ข)_{plg}[โดยเฉพาะมนุษย์ในเมืองใหญ่]
 (2) (ก)_{src}[นอกจากนี้ป้าชายเลนยังเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน]
 (ข)_{plg}[และป้าชายเลนยังเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน]

1.2) การแทนที่ในข้อตรงกันข้าม (OPO)

การแทนที่ในข้อตรงกันข้าม ได้แก่ การแทนที่ด้วยหน่วยทางศัพท์หรือหน่วยทางหน้าที่ เพื่อคงความหมายที่ใกล้เคียงกันของคู่ลึกลอกไว้โดยจะปรากฏร่วมกับคำแสดงการปฏิเสธ ดังตัวอย่างที่ (3)

- (3) (ก)_{src}[จะมีรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว]
 (ข)_{plg}[หน้าตาจะไม่งาม]

1.3) การแทรก(INS)

การแทรก คือ การเพิ่มเติมหน่วยทางศัพท์หรือหน่วยทางหน้าที่เช่นในตัวอย่างที่ (4) มีการแทรกคำนาม “ก๊าซธรรมชาติ” ที่เดิมไม่มีอยู่ในต้นฉบับ พร้อมกันนั้นยังเป็นการแทรกหน่วยที่ทำหน้าที่เป็นประธานด้วยอย่างไรก็ตาม การใช้กลวิธีนี้อาจมีผลให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมบ้างเล็กน้อย ยกตัวอย่างเช่นในกรณีที่มีการแทรกคำขยายหรือแทรกคำช่วยหน้ากริยา เช่น ควร จะ อาจจะ เป็นต้น

- (4) (ก)_{src}[และเป็นพลังงานอีกทางเลือกหนึ่ง]
 (ข)_{plg}[และก๊าซธรรมชาติเป็นพลังงานอีกทางเลือกหนึ่ง]

1.4) การลบและการละ(DEL)

กลวิธีลึกลอกนี้ได้แก่การลบหรือละหน่วยทางศัพท์หรือหน่วยทางหน้าที่ออกไป เช่นในตัวอย่างที่ (5) ที่แสดงการลบคำนาม “บ้านเรือน” ออกไป หรือในตัวอย่างที่(6) ที่แสดงให้เห็นถึงการละหน่วยที่ทำหน้าที่กรรมไปในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2

- (5) (ก)_{src}[มลพิษทางอากาศภายในอาคารบ้านเรือนเป็นปัญหาหนึ่ง]
 (ข)_{plg}[มลพิษทางอากาศภายในอาคารเป็นปัญหาหนึ่ง]
 (6) (ก)_{src}[จึงทำให้มีพฤติกรรมต่อต้าน]₁ [ขัดขวางการฉีดยา]₂
 (ข)_{plg}[จึงทำให้มีพฤติกรรมต่อต้าน]₁[ขัดขวาง]₂

1.5) การเปลี่ยนลำดับ (ORD)

การเปลี่ยนลำดับในที่นี้ได้แก่ การเปลี่ยนลำดับของคำ วลี หรืออนุพากย์ ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน เช่นในตัวอย่างที่ (7) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงลำดับคำใน

² เครื่องหมาย [...]ในที่นี้ใช้เพื่อระบุขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานแต่ละหน่วย

หน่วยประจําพื้นฐานหรือในตัวอย่างที่ (8) ที่แสดงให้เห็นการสลับตำแหน่งกันระหว่างประธานกับส่วนเติมเต็มของประธานโดยอาศัยคุณสมบัติของสัมพันธกริยา (copula) “เป็น” และ “คือ”

- (7) (ก)_{src}[ชอบกินเนื้อมนุษย์และซากศพ]
 (ข)_{pg}[ชอบกินซากศพและเนื้อมนุษย์]
 (8) (ก)_{src}[การฉีดยาเฉพาะที่เป็นสิ่ง]₁ [ที่ทันตแพทย์เกือบทั้งหมดทำ]₂
 (ข)_{pg}[สิ่ง]_{1,1} [ที่ทันตแพทย์เกือบทั้งหมดทำ]₂ [คือการฉีดยาเฉพาะที่]_{1,2}

2) กลวิธีลํ้าลอกกระหว่างหน่วยประจําพื้นฐาน

กลวิธีลํ้าลอกกระหว่างหน่วยประจําพื้นฐาน ได้แก่ กลวิธีลํ้าลอกที่ผู้ลํ้าลอกใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างประจําพื้นฐานที่มีอยู่เดิมโดยอาจใช้กลไกทางภาษาในด้านคำศัพท์หรือวากยสัมพันธ์เป็นเครื่องมือ กลวิธีประเภทนี้ประกอบด้วยกลวิธีย่อย 10 ประเภท ดังนี้

2.1) การซ้อนความ (SUB)

การซ้อนความ (subordination) ในที่นี้ ได้แก่ การทำให้หน่วยประจําพื้นฐานที่เดิมเป็นอนุพากย์อิสระ (independent clause) กลายเป็นอนุพากย์ไม่อิสระ (dependent clause) กล่าวคือ ทำให้กลายเป็นอนุพากย์ซ้อน (embedded clause) กลวิธีนี้อาจเกิดขึ้นกับกริยาตัวใดตัวหนึ่งในหน่วยประจําพื้นฐานดังได้แสดงให้เห็นในตัวอย่างที่ (9) หรือเกิดขึ้นกับหน่วยประจําพื้นฐานทั้งหน่วยเช่นในตัวอย่างที่ (10) ก็ได้

- (9) (ก)_{src} [จะมีรูปกายงดงาม]₁
 (ข)_{pg} [จะมีรูปกาย]₁ [ที่งดงาม]₂
 (10) (ก)_{src} [มีบริษัทผลิตละครโทรทัศน์รายใหญ่]₁ [เป็นที่รู้จักของประชาชนอยู่หลายบริษัท]₂
 (ข)_{pg} [มีบริษัทรายใหญ่]_{1,1} [ที่เป็นที่รู้จักของประชาชน]₂ [หลายบริษัท]_{1,2}

2.2) การยุบเลิกความซ้อน (C-SUB)

การยุบเลิกความซ้อน คือ การทำให้หน่วยประจําพื้นฐานซึ่งเดิมเป็นอนุพากย์ซ้อน กลายเป็นอนุพากย์อิสระ ยกตัวอย่างเช่นในตัวอย่างที่ (11) เป็นต้น

- (11) (ก)_{src} [ถ้าการได้รับมลพิษในอากาศของประชากรในเขตเมืองจะเกิดขึ้นภายในอาคารมากกว่า]₁ [ที่เกิดขึ้นขณะดำเนินกิจกรรมอยู่ภายนอกอาคาร]₂
 (ข)_{pg} [หากการได้รับมลพิษในอากาศของประชากรในเขตเมืองเกิดขึ้นภายในอาคารมากกว่าการทํากิจกรรมอยู่ภายนอกอาคาร]₁

2.3) การเชื่อมความ (COO)

การเชื่อมความ (coordination) เป็นการเชื่อมหน่วยประจําพื้นฐานมากกว่า 1 หน่วยที่เดิมเป็นอนุพากย์ใด ๆ ที่เป็นอิสระต่อกันให้กลายเป็นอนุพากย์ความรวม (coordinate clause) ที่มี

ความเท่าเทียมกันในเชิงหน้าที่โดยแทรกคำเชื่อมเข้าไปให้ชัดเจน ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ (12) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการฝึกสุนัข เป็นต้น

- (12) (ก)_{src}[ดมกลิ่นระเบิด]₁ [ตรวจค้นหาสารเสพติด เป็นต้น]₂
 (ข)_{plg} [ค้นหาวัตถุระเบิด]₁ [หรือตรวจหาสารเสพติด เป็นต้น]₂

2.4) การยุบเลิกความรวม (C-COO)

การยุบเลิกความรวม ได้แก่ การทำให้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานซึ่งเดิมเป็นอนุภาคของความรวมกลายเป็นอนุภาคใด ๆ ซึ่งไม่ได้แสดงความเท่าเทียมกันในเชิงหน้าที่ ดังตัวอย่างที่ (13) ผู้ลากลอกได้ยุบหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2 ซึ่งเป็นความรวมที่มีความเท่าเทียมกันในเชิงหน้าที่กับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 1 ในข้อความต้นฉบับ (ก) ลงโดยนำมาซ้อนความไว้ด้วยกัน ดังเช่นที่ปรากฏให้เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2 ในข้อความลากลอก (ข)

- (13) (ก)_{src} [เพราะนอกจากจะเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาครอบครัวแตกแยก]₁ [และนำมาซึ่งปัญหาสังคมอีกมากมายแล้ว]₂
 (ข)_{plg} [เพราะเป็นสาเหตุ]₁ [ที่ก่อให้เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยกและปัญหาสังคมอื่น ๆ]₂

2.5) การแปลงเป็นนามวลี (NOM)

การแปลงให้เป็นนามวลี คือ กลวิธีที่ผู้ลากลอกใช้เพื่อแปลงหน่วยปริจเฉทพื้นฐานให้กลายเป็นนามวลี ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ (14) ที่แสดงให้เห็นการแปลงหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 3 ในข้อความ (ก) ให้กลายเป็นนามวลีแล้วนำไปรวมกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2 จนได้เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2 ในข้อ (ข)

- (14) (ก)_{src} [รวมไปถึงอาจมีประสบการณ์]₁ [ที่ไม่ดีจากการฉีดยา]₂ [เจาะเลือด]₃
 (ข)_{plg} [รวมไปถึงอาจมีประสบการณ์]₁ [ที่ไม่ดีจากการฉีดยาหรือการเจาะเลือด]₂

2.6) การแปลงเป็นส่วนเติมเต็ม (COMP)

การแปลงเป็นส่วนเติมเต็ม คือ การแปลงหน่วยปริจเฉทพื้นฐานหนึ่งให้กลายเป็นส่วนเติมเต็มของอีกหน่วยปริจเฉทพื้นฐานหนึ่ง ดังได้แสดงให้เห็นในตัวอย่างที่ (15) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการแปลงหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2 ในข้อ (ก) ให้เป็นบุพบทวลีเพื่อนำมาใช้เป็นส่วนเติมเต็มในข้อ (ข)

- (15) (ก)_{src} [พลังงานจากก๊าซธรรมชาติมีบทบาทมากขึ้น]₁ [โดยเป็นแนวทางหนึ่งในการลดการใช้พลังงานจากน้ำมัน]₂
 (ข)_{plg} [พลังงานจากก๊าซธรรมชาติมีบทบาทมากขึ้นในการลดการใช้พลังงานจากน้ำมันมาเป็นตัวเลือก]₁

2.7) การเพิ่มเติมเนื้อหา(ADD)

การเพิ่มเติมเนื้อหา คือ การเพิ่มเติมเนื้อหาที่ไม่มีอยู่ในข้อความต้นฉบับลงไปข้อความหลัก โดยข้อมูลดังกล่าวอาจได้จากประสบการณ์หรือความรู้อันเป็นภูมิหลังของผู้หลักเอง ทั้งนี้ได้กล่าวไปในตอนต้นแล้วว่า หน่วยปริจเฉทพื้นฐาน 1 หน่วยสามารถใช้แทนข้อมูลเชิงเนื้อหาที่สมบูรณ์ได้ 1 ข้อมูล ฉะนั้นแล้ว หากในขั้นการวิเคราะห์พบว่า ข้อความหลักมีจำนวนหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ไม่สามารถจับคู่เทียบกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานในต้นฉบับได้มากเท่าใดก็แสดงว่า ผู้หลักเพิ่มเติมเนื้อหาขึ้นเองมากเท่านั้น ดังตัวอย่างที่ (16) จะเห็นได้ว่าผู้หลักไม่ได้เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในต้นฉบับ (ก) เลย แต่เลือกใช้กลวิธีเพิ่มเติมเนื้อหาภายนอกเข้ามาเป็นจำนวนมากถึง 9 ข้อมูล

- (16) (ก)_{src} [ในวรรณคดีสันสกฤต]₁ [ยักษ์เป็นอมมนุษย์]₂ [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]₃ [ดูร้าย]₄ [ชอบกินเนื้อมนุษย์และซากศพ]₅ [แต่ในทางพุทธศาสนา]₆ [ยักษ์มีทั้งพวก]_{7.1} [ที่มีรูปร่างงดงาม]₈ [และพวก]_{7.2} [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]₉ [โดยยักษ์]_{10.1} [ที่เคยสร้างกุศล]₁₁ [จะมีรูปร่างงดงาม]_{10.2} [ทรงสง่าราศี]₁₂ [ส่วนยักษ์]_{13.1} [ที่เคยสร้างบาปกรรม]₁₄ [จะมีรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว]_{13.2}
 (ข)_{plg} [ในวรรณคดีสันสกฤต]₁ [ยักษ์เป็นอมมนุษย์]₂ [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]₃ [ดูร้าย]₄ [ชอบกินเนื้อมนุษย์และซากศพ]₅ [แต่ในทางพุทธศาสนา]₆ [ยักษ์มีทั้งพวก]_{7.1} [ที่มีรูปร่างงดงาม]₈ [และพวก]_{7.2} [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]₉ [โดยยักษ์]_{10.1} [ที่เคยสร้างกุศล]₁₁ [จะมีรูปร่างงดงาม]_{10.2} [ทรงสง่าราศี]₁₂ [ส่วนยักษ์]_{13.1} [ที่เคยสร้างบาปกรรม]₁₄ [จะมีรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว]_{13.2} [นั่นคือ ยักษ์ในวรรณคดี]₁₅ [แต่เทียบในปัจจุบัน]₁₆ [พุทธศาสนาสั่งสอนให้ทุกศาสนาเป็นคนดี]₁₇ [ทำความดี]₁₈ [ละเว้นความชั่ว]₁₉ [สร้างสมบุญเก่า]₂₀ [เกิดมาอีกชาติภพอีกครั้ง]₂₁ [ก็จะส่งผลทำให้มนุษย์เกิดมาตามบุญและกรรม]₂₂ [ที่ทำมาแต่ชาติปางก่อน]₂₃

2.8) การตัดทอนเนื้อหา (RED)

การตัดทอนเนื้อหา คือ กลวิธีที่ผู้หลักเลือกใช้เพื่อตัดข้อมูลที่เนื้อหาบางส่วนที่มีอยู่เดิมในข้อความต้นฉบับออกไป โดยเป็นการตัดหน่วยปริจเฉทพื้นฐานออกไปทั้งหน่วย ดังตัวอย่างที่ (17) ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้หลักตัดหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 3 ในข้อความต้นฉบับ (ก) ออกไป

(17) (ก) _{src}	(ข) _{plg}
[ความรุนแรงในสังคมและความรุนแรง
ในครอบครัวมีความคล้ายคลึงกัน] ₁	[ความรุนแรงในสังคมและความรุนแรง
ในครอบครัวมีความคล้ายคลึงกัน] ₁
[ที่เหยื่อ คือผู้อ่อนแอและมีสถานภาพ
ต่ำกว่า] ₂	[คือ เหยื่อเป็นผู้อ่อนแอและมีสถานภาพ
ต่ำกว่า] ₂
[เช่น สตรี เด็ก ฯลฯ] ₃	Ø

[แต่ผลกระทบของความรุนแรงใน [แต่ความรุนแรงในครอบครัวร้ายแรง
ครอบครัวรุนแรงและยาวไกลกว่า กว่าความรุนแรงในสังคม]₃
ความรุนแรงในสังคม]₄

2.9) การย้ายลำดับเนื้อหา (MOVE)

การย้ายลำดับเนื้อหา คือ การเรียบเรียงเนื้อหาของข้อความลักลอกให้ต่างไปจากเดิมในข้อความต้นฉบับ โดยย้ายลำดับของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานไปไว้ด้านหน้าหรือหลังตำแหน่งเดิมขอให้สังเกตจากตัวอย่างที่ (18) ที่หน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 6 และ 7 ในข้อความต้นฉบับ (ก) ถูกย้ายลำดับไปเป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 5 และ 4 ในข้อความลักลอก (ข) ตามลำดับ

(18) (ก)_{src}[การเรียนรู้ทฤษฎีเคมีจะก่อให้เกิดประโยชน์]₁ [แต่การเรียนรู้ทฤษฎีเคมีได้ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านลบพอสมควร]₂ [โดยเฉพาะการสร้างภาระค่าใช้จ่ายแก่ผู้ปกครองอย่างมาก]₃ [นอกจากการสร้างภาระค่าใช้จ่ายกับผู้ปกครองแล้ว]₄ [การเรียนรู้ทฤษฎีเคมียังก่อให้เกิดผลกระทบต่อนักเรียน]₅ [เนื่องจากนักเรียนต้องใช้เวลาวางไปกับการเรียนรู้ทฤษฎีเคมี]₆ [ก่อให้เกิดความห่างเหินระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง]₇ [มีผลต่อความอบอุ่นในครอบครัว]₈

(ข)_{pg}[การเรียนรู้ทฤษฎีเคมีจะมีประโยชน์]₁ [แต่ขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดผลในด้านลบด้วย]₂ [เพราะสร้างภาระค่าใช้จ่ายแก่ผู้ปกครอง]₃ [อีกทั้งยังก่อให้เกิดความห่างเหินระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง]₄ [เพราะเด็กต้องใช้เวลาว่างไปกับการเรียนรู้ทฤษฎีเคมีแทนการใช้เวลาร่วมกับคนในครอบครัว]₅

2.10) การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ (CHG)

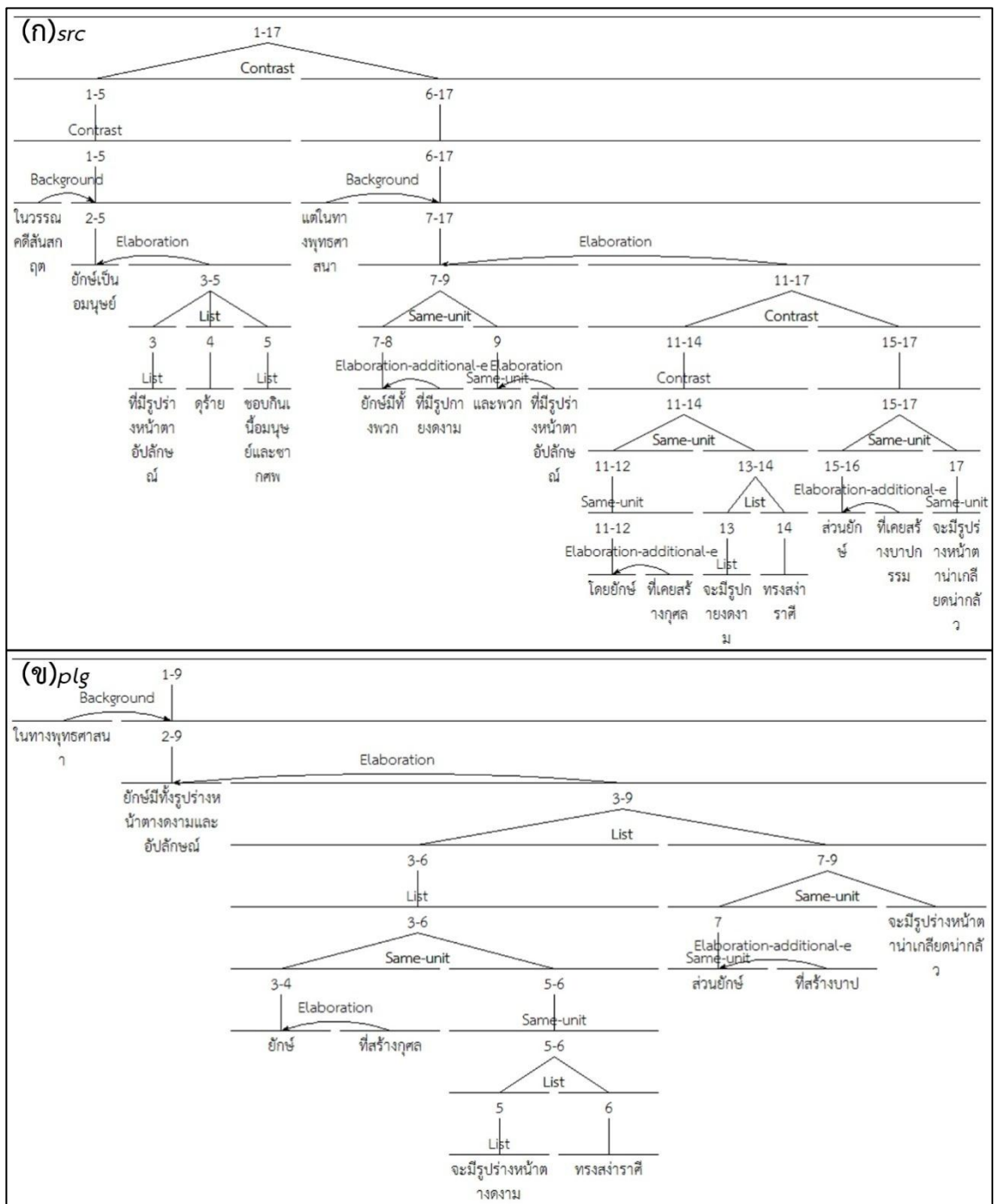
การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ ได้แก่ การเปลี่ยนสถานะความสำคัญ (nuclearity) และการเปลี่ยนวาทสัมพันธ์ (rhetorical relation) ที่มีอยู่ระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการแทรกหรือแทนที่คำเชื่อมในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน การเพิ่มเติมเนื้อหา การตัดทอนเนื้อหา หรือการย้ายลำดับเนื้อหา ทั้งนี้ เมื่อความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐานในข้อความต้นฉบับถูกเปลี่ยนแปลงไปก็จะมีผลทำให้เจตนาเดิมที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดสู่ผู้อ่านเปลี่ยนแปลงไปด้วยดังตัวอย่างที่ (19) ที่แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการใช้กลวิธีตัดทอนเนื้อหาเป็นกลวิธีหลักในการลักลอก

(19) (ก)_{src} [ในวรรณคดีสันสกฤต]₁ [ยักษ์เป็นอมมนุษย์]₂ [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]₃ [ดุร้าย]₄ [ชอบกินเนื้อมนุษย์และซากศพ]₅ [แต่ในทางพุทธศาสนา]₆ [ยักษ์มีทั้งพวก]_{7.1} [ที่มีรูปร่างงดงาม]₈ [และพวก]_{7.2} [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]₉ [โดยยักษ์]_{10.1} [ที่เคยสร้างกุศล]₁₁ [จะมีรูปร่างงดงาม]_{10.2} [ทรงสง่าราศี]₁₂

[ส่วนยักษ์]_{13.1} [ที่เคยสร้างบาปกรรม]₁₄ [จะมีรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว]_{13.2}

- (ข) plg[ในทางพุทธศาสนา]₁ [ยักษ์มีทั้งรูปร่างหน้าตาตงงามและอัปลักษณ์]₂
 [ยักษ์]_{3.1} [ที่สร้างกุศล]₄ [จะมีรูปร่างหน้าตาตงงาม]_{3.2} [ทรงสง่าราศี]₅ [ส่วน
 ยักษ์]_{6.1} [ที่สร้างบาป]₇ [จะมีรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว]_{6.2}

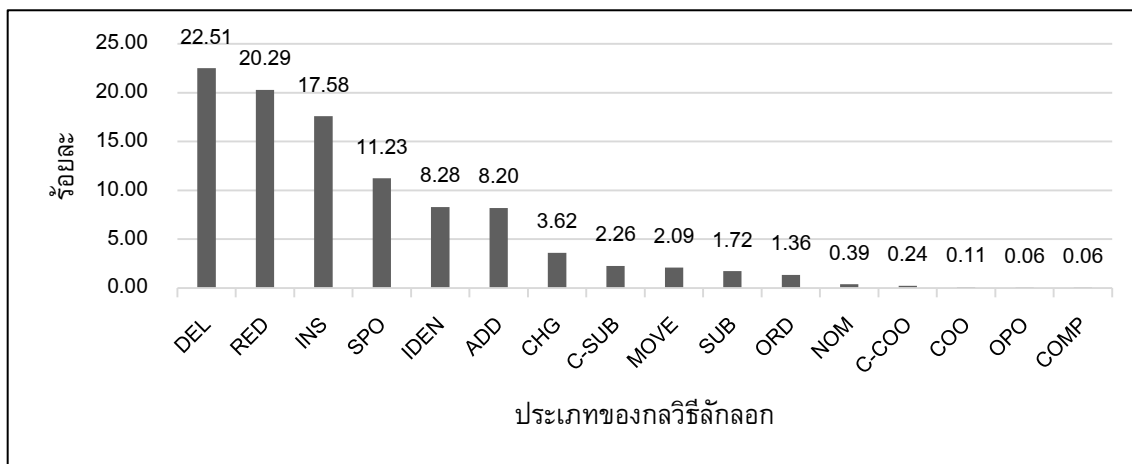
จากตัวอย่างที่ (19) ข้างต้นจะเห็นได้ว่าเจตนาของผู้เขียนข้อความต้นฉบับ (ก) คือต้องการแสดงการเปรียบเทียบระหว่างยักษ์ในวรรณคดีสันสกฤตกับยักษ์ในความเชื่อทางพุทธศาสนา ดังจะเห็นได้จากภาพที่ 2 ที่แสดงถึงวาทสัมพันธ์เปรียบเทียบ (contrast) ที่ถูกกำกับไว้ในจุดแตกกิ่งบนสุดในแผนผังต้นไม้ RST แต่ในข้อความลักลอก (ข) ผู้ลักลอกได้เลือกตัดทอนเนื้อหาส่วนที่กล่าวถึงยักษ์ในวรรณคดีสันสกฤตในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 1-5 ของข้อความต้นฉบับ (ก) ออกไปทั้งหมด คงเหลือเฉพาะเนื้อหาเกี่ยวกับยักษ์ในความเชื่อทางพุทธศาสนา เจตนาหลักของข้อความลักลอก (ข) จึงเปลี่ยนเป็นการแสดงรายละเอียดของยักษ์ 2 ประเภทตามความเชื่อของพุทธศาสนาแทน โดยใช้วาทสัมพันธ์การให้รายละเอียด (elaboration)

ภาพที่ 2 แผนผังต้นไม้ RST จากข้อความในตัวอย่างที่ (19)

6.2 ปริมาณการใช้กลวิธีล็กลอก

หลังจากวิเคราะห์ที่ได้กลวิธีล็กลอกมาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นับจำนวนครั้งของการใช้กลวิธีล็กลอกแต่ละวิธีที่ถูกใช้ในคู่ล็กลอก ผลปรากฏว่ามีการใช้กลวิธีล็กลอกทั้งหมด 4,647 ครั้งทั้งนี้สามารถแจกแจงปริมาณการใช้กลวิธีล็กลอกแต่ละวิธีเป็นร้อยละได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงร้อยละของปริมาณการใช้กลวิธีล็กลอก

จากแผนภูมิในภาพที่ 3 ข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้ล็กลอกใช้กลวิธีการลบ/การละ (DEL) ในการล็กลอกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.51 ของปริมาณการใช้กลวิธีล็กลอกทั้งหมด กลวิธีที่ผู้ล็กลอกใช้มากรองลงมา ได้แก่ การตัดทอนเนื้อหา (RED) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 20.29 และกลวิธีที่ผู้ล็กลอกใช้มากเป็นอันดับที่ 3 ได้แก่ การแทรก (INS) คิดเป็นร้อยละ 17.58 จากนั้นจึงเป็นกลวิธีอื่น ๆ ไล่เรียงกันตามลำดับ

ผลการวิจัยข้างต้นนี้ได้เผยให้เห็นถึงธรรมชาติที่แท้จริงของการล็กลอกว่า ในสถานการณ์การล็กลอกที่ผู้ล็กลอกไม่ได้ถูกกำหนดให้ล็กลอกหรือถอดความประโยคต่อประโยค แต่เป็นการล็กลอกในระดับข้อความนั้น ผู้ล็กลอกย่อมเลือกใช้กลวิธีที่ง่ายและซับซ้อนน้อยกว่าเป็นลำดับแรก ๆ แต่ในขณะที่เดียวกันผู้ล็กลอกก็ต้องการให้ข้อความต้นฉบับกับข้อความล็กลอกแตกต่างกันอย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้ว่าการลบ/การละ (DEL) และการแทรก (INS) ที่มีปริมาณการใช้มากเป็นอันดับต้น ๆ นั้นเป็นกลวิธีที่อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับคำศัพท์เท่านั้น ในขณะที่กลวิธีอื่น ๆ ที่มุ่งเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์กลับถูกเลือกใช้ในปริมาณที่ต่ำมาก ส่วนการตัดทอนเนื้อหา (RED) อันเป็นกลวิธีที่ถูกใช้มากเป็นอันดับที่ 2 นั้นก็เป็นกลวิธีที่ส่งผลให้ความยาวของข้อความล็กลอกสั้นลงจากข้อความต้นฉบับอย่างชัดเจน ซึ่งข้อค้นพบเรื่องความยาวของข้อความนี้ยังสอดคล้องกับข้อสรุปของ Barrón-Cedeño et al. (2013, p. 943) ที่ระบุว่าข้อความที่ถูกล็กลอกมีแนวโน้มที่จะสั้นลงจากข้อความต้นฉบับอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบข้างต้นก็มีส่วนที่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบางประเด็น ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ประเด็นแรก งานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นงานของ Fujita (2005); Vila et al.(2011); Bhagat and Hovy (2013); หรือ Barrón-Cedeño et al. (2013) ล้วนแล้วแต่ให้ความสำคัญกับการแทนที่ในข้อเดียวกัน (SPO) หรือการแทนที่ด้วยคำไวพจน์ในฐานะกลวิธีพื้นฐานในการลักลอกและถอดความ และในกรณีที่มีการนับปริมาณการใช้ก็จะปรากฏเป็นกลวิธีที่ถูกใช้มากที่สุด แตกต่างกับผลวิเคราะห์ในที่นี้ที่พบปริมาณการใช้มากเป็นอันดับที่ 4 ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นผลมาจากการที่ผู้ลักลอกถูกกำหนดให้ลักลอกหรือถอดความประโยคต่อประโยค ทั้งนี้ เป็นที่แน่นอนว่าประโยคย่อมมีปริมาณเนื้อหาให้ดัดแปลงแก้ไขน้อยกว่าข้อความในระดับย่อหน้า ผู้ลักลอกจึงต้องมุ่งแทนที่คำศัพท์ที่มีอยู่ในประโยคด้วยคำในข้อเดียวกันเพื่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างประโยคต้นฉบับกับประโยคปลายทาง

อีกประเด็นที่ผู้วิจัยจะยกมากล่าวในที่นี้คือ ในงานวิจัยชิ้นนี้ไม่พบว่าผู้ลักลอกใช้กลวิธีสลับวาก (voice alternation) เลย ต่างกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องชิ้นอื่น ๆ ที่วิเคราะห์พบกลวิธีดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ไม่พบกลวิธีสลับวากนั้น เนื่องมาจากในภาษาไทย การใช้รูปประโยคกรรมวากมักจะถูกต่อต้าน โดยให้เหตุผลว่าเป็นรูปภาษาต่างประเทศ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2542, น. 132-133) ยิ่งในบริบทเชิงวิชาการที่ต้องการความน่าเชื่อถือเช่นในสถานการณ์การลักลอกที่กำหนดให้ในการเก็บข้อมูลด้วยแล้ว ผู้ลักลอกยังต้องหลีกเลี่ยงการใช้รูปประโยคดังกล่าว อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ Bhagat and Hovy (2013, p. 470) และ Barrón-Cedeño et al. (2013, p. 932) ต่างก็พบการใช้กลวิธีสลับวากในปริมาณที่ต่ำมากเช่นกัน

นอกจากนี้แล้ว ยังมีอีกข้อน่าสังเกตอีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัยใคร่ชี้ให้เห็น ได้แก่ การคงรูปคู่ลักลอกให้เหมือนเดิมทุกประการ (IDEN) ซึ่งจากภาพที่ 3 จะได้เห็นว่าปรากฏในปริมาณเป็นอันดับที่ 5 เมื่อนับรวมกับกลวิธีลักลอกอื่น ๆ ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะดังกล่าวเป็นผลมาจากการกำหนดให้ผู้ลักลอกลักลอกในระดับย่อหน้าเช่นกัน เนื่องจากเมื่อกำหนดให้ลักลอกในระดับย่อหน้า ผู้ลักลอกย่อมมีโอกาสเลือกที่จะดัดแปลงแก้ไขเนื้อหาได้หลากหลายกว่าการกำหนดให้ลักลอกในระดับประโยค ในขณะเดียวกัน ผู้ลักลอกก็อาจเลือกคงรูปภาษาและเนื้อหาที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องดัดแปลงแก้ไขไว้ได้เช่นกัน

6.3 รูปแบบการใช้กลวิธีลักลอก

จากการวิเคราะห์รูปแบบการใช้กลวิธีลักลอก ผู้วิจัยพบว่า ในคู่ลักลอกแต่ละคู่ นั้น ผู้ลักลอกอาจเลือกใช้กลวิธีใดกลวิธีหนึ่งในการลักลอกหรือใช้หลายกลวิธีร่วมกันก็ได้ ทั้งนี้ สามารถแสดงจำนวนกลวิธีที่ปรากฏในคู่ลักลอกและความถี่ในการปรากฏได้ดังตารางที่ 1

จำนวนกลวิธีลักลอกที่ปรากฏในคู่ลักลอก (ประเภท)	ความถี่ในการปรากฏ (ครั้ง)	ร้อยละ
5	10	0.37
4	78	2.86
3	194	7.10
2	348	12.74
1	2,102	76.93
รวม	2,732	100.00

ตารางที่ 1 จำนวนกลวิธีลักลอกที่ปรากฏในคู่ลักลอกและความถี่ในการปรากฏ

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าในคู่ลักลอก 1 คู่สามารถปรากฏกลวิธีลักลอกร่วมกันได้ถึง 5 ประเภท อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาความถี่ในการปรากฏร่วมด้วยแล้ว จะเห็นว่าการลักลอกที่ใช้กลวิธีร่วมกันน้อยกว่าปรากฏในความถี่สูงกว่าการลักลอกที่ใช้กลวิธีร่วมกันมาก ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของผู้ลักลอกได้ว่า ในการลักลอกข้อมูลที่เป็นความคิดสำคัญครั้งหนึ่ง ๆ ผู้ลักลอกมีแนวโน้มจะใช้กลวิธีลักลอกร่วมกันในจำนวนน้อยหรือเลือกใช้กลวิธีใดกลวิธีหนึ่งเท่านั้น

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาในด้านรูปแบบการปรากฏร่วมกันของกลวิธีลักลอกนั้นแล้วจะพบว่าผู้ลักลอกมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้การลบ/การละ (DEL) และกลวิธีการแทรก (INS) ร่วมกันเป็นรูปแบบพื้นฐาน และหากผู้ลักลอกต้องการเลือกใช้กลวิธีอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ก็จะเลือกใช้การแทนที่ในข้อเดียวกัน (SPO) การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ (CHG) และการยุบเลิกความซ้อน (C-SUB) เพิ่มเข้ามาอันจะสังเกตได้จากรูปแบบที่ปรากฏเป็นอันดับที่ 1 ของจำนวนกลวิธีลักลอกที่ปรากฏร่วมกัน 2, 3, 4 และ 5 ประเภท ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

จำนวนกลวิธีลักลอกที่ปรากฏร่วมกัน	อันดับ	รูปแบบ	ร้อยละ
5	1	DEL, INS, SPO, CHG, C-SUB	30.00
	2	DEL, INS, SPO, ORD, MOVE	20.00
		DEL, INS, SPO, ORD, SUB	10.00
		DEL, INS, SPO, SUB, CHG	10.00
	3	DEL, INS, SPO, C-SUB, MOVE	10.00
		DEL, INS, SPO, ORD, CHG	10.00
		DEL, SPO, SUB, C-COO, MOVE	10.00
4	1	DEL, INS, SPO, CHG	17.95
	2	DEL, INS, SPO, C-SUB	11.54
	3	DEL, INS, SPO, MOVE	10.26
	...	อื่น ๆ	60.25

จำนวนกลวิธีหลักที่ปรากฏร่วมกัน	อันดับ	รูปแบบ	ร้อยละ
3	1	DEL, INS, SPO	23.71
	2	DEL, INS, CHG	11.34
	3	DEL, SPO, C-SUB	8.25
	...	อื่น ๆ	56.70
2	1	DEL, INS	21.84
	2	DEL, SPO	13.79
	3	INS, SPO	12.07
	...	อื่น ๆ	52.30

ตารางที่ 2 กลวิธีหลักที่ปรากฏร่วมกันสูงสุด 3 รูปแบบแรก

เมื่อพิจารณารูปแบบการปรากฏร่วมกันของกลวิธีหลักทั้งหมดแล้ว พบว่ากลวิธีหลักทั้งหมดสามารถปรากฏร่วมกับกลวิธีหลักประเภทอื่นได้ ยกเว้นการตัดทอนเนื้อหา (RED) และการเพิ่มเติมเนื้อหา (ADD) ทั้งนี้ เนื่องจากกลวิธีดังกล่าวเป็นการดัดแปลงแก้ไขหน่วยปริจเฉทพื้นฐานทั้งหน่วย

อย่างไรก็ดี เมื่อไม่นับรวมกลวิธีการตัดทอนเนื้อหาและการเพิ่มเติมเนื้อหาแล้ว จะพบว่าพฤติกรรมการเลือกกลวิธีหลักเพื่อให้ปรากฏร่วมกันนั้นสอดคล้องกับปริมาณการใช้กลวิธีหลักในภาพที่ 3 กล่าวคือ กลวิธีที่มีปริมาณการใช้มากกว่าจะถูกผู้หลักเลือกเข้ามาให้ปรากฏร่วมกันก่อนกลวิธีที่มีปริมาณการใช้น้อยกว่า ลักษณะดังกล่าวช่วยยืนยันให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นว่าผู้หลักยอมเลือกใช้กลวิธีที่ซับซ้อนน้อยกว่าก่อนจะเลือกกลวิธีที่ซับซ้อนมากขึ้น

7. สรุปและข้อเสนอแนะ

การลักลอกงานวิชาการเป็นปัญหาที่รุนแรงมากขึ้นในปัจจุบัน แนวทางหนึ่งในการป้องปรามปัญหาดังกล่าวคือการพัฒนากระบวนการลักลอกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น งานวิจัยชิ้นนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะวิเคราะห์กลวิธีหลักในงานวิชาการภาษาไทยใน 3 มิติ ได้แก่ ประเภทของกลวิธีหลัก ปริมาณการใช้กลวิธีหลักแต่ละประเภท และรูปแบบการใช้กลวิธีหลัก ทั้งนี้ เพื่อจะนำข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกต่อไป

ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยเก็บได้โดยใช้แบบสอบถามจำลองสถานการณ์การลักลอกขึ้นเพื่อให้ได้ข้อความลักลอกออกมาเป็นย่อหน้า จากนั้น ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎี RST และแนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายที่กริยามีต่อโครงสร้างประโยคเป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว

ผลจากการวิจัยพบว่ากลวิธีลักลอกในงานวิชาการภาษาไทยสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ กลวิธีลักลอกภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน และกลวิธีลักลอกระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน ทั้งนี้ กลวิธีลักลอกทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวสามารถแยกเป็นประเภทย่อยได้ทั้งหมด 15 ประเภท ส่วนปริมาณการใช้กลวิธีลักลอกนั้น พบว่ากลวิธีที่ถูกใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การลบ/การละ การแทรก และการตัดทอนเนื้อหา ปริมาณการใช้กลวิธีดังกล่าวนี้ได้สะท้อนให้เห็นธรรมชาติของการลักลอกว่า ผู้ลักลอกย่อมเลือกใช้กลวิธีที่ง่ายและซับซ้อนน้อยกว่าเป็นลำดับแรก ๆ ก่อน แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องการให้ข้อความต้นฉบับกับข้อความลักลอกแตกต่างกันอย่างชัดเจนด้วย และในด้านรูปแบบการใช้กลวิธีลักลอกนั้น พบว่าผู้ลักลอกอาจเลือกใช้กลวิธีใดกลวิธีหนึ่งในการลักลอกหรือใช้หลายกลวิธีร่วมกันก็ได้แต่มีแนวโน้มว่าผู้ลักลอกจะใช้กลวิธีลักลอกร่วมกันในจำนวนน้อยหรือเลือกใช้กลวิธีใดกลวิธีหนึ่งเท่านั้นและในกรณีที่ใช้หลายกลวิธีร่วมกัน ผู้ลักลอกจะเลือกใช้กลวิธีที่ง่ายและซับซ้อนน้อยกว่า

จากผลการวิจัยที่กล่าวได้ไปข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่ามีความสำคัญหลายประเด็นที่สามารถนำไปศึกษาและพัฒนาต่อไปในอนาคตได้ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นในเชิงทฤษฎีหรือประเด็นเกี่ยวกับการนำข้อค้นพบไปต่อยอดเพื่อพัฒนาโปรแกรมประยุกต์เพื่อตรวจหาการลักลอก ในที่นี้ผู้วิจัยจะขอยกมาถึงประเด็นดังกล่าวโดยสังเขปดังนี้

ในเชิงทฤษฎีนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำทฤษฎี RST ไปใช้ศึกษาเพิ่มเติมได้ในหลายแง่มุมในการวิเคราะห์ข้อความลักลอกดังเช่นที่ปรากฏในงานชิ้นนี้ หากสามารถกำกับบาทสัมพันธ์ให้กับข้อมูลทั้งหมดได้ ก็จะช่วยขยายขอบเขตผลการศึกษาให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น กล่าวคือจะทำให้ทราบรูปแบบความสัมพันธ์ในเนื้อหาระหว่างข้อความต้นฉบับกับข้อความลักลอกมีลักษณะเป็นเช่นไรหรือในด้านการวิเคราะห์องค์ประกอบข้อความในการถอดความ การเลือกกำหนดสถานะความสำคัญให้กับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานก็เป็นอีกหัวข้อที่น่าสนใจวิจัยเพิ่มเติม เนื่องจากจะเอื้อประโยชน์ในการทำความเข้าใจเจตนาของผู้เขียนที่ถ่ายทอดผ่านข้อความ อีกทั้งยังทำให้ทราบถึงกลไกทางภาษาที่ใช้ในการถ่ายทอดเจตนาที่แตกต่างกันด้วย

ส่วนด้านการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกนั้น ผู้วิจัยเห็นว่ากลวิธีลักลอกที่วิเคราะห์พบหลายวิธีสามารถนำไปใช้พัฒนาต่อในระบบตรวจหาการลักลอกได้ ได้แก่ การแทนที่ในข้อเดียวกัน การแทนที่ในข้อตรงกันข้าม การแทรก การลบ/การละ การเปลี่ยนลำดับการซ้อนความ การยุบเลิกความซ้อน การเชื่อมความ การยุบเลิกความรวม การแปลงเป็นนามวลี การแปลงเป็นส่วนเติมเต็ม และการย้ายลำดับเนื้อหา ทั้งนี้ เนื่องมาจากกลวิธีลักลอกเหล่านี้สามารถตรวจพบได้โดยอาศัยแนวทางการตรวจวัดความละม้ายของข้อความ (text similarity measurement) ที่ปัจจุบันได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและถูกใช้อย่างแพร่หลายในงานประมวลผลภาษาธรรมชาติแขนงต่าง ๆ ส่วนกลวิธีลักลอกที่ยังไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในระบบตรวจหาการลักลอกได้ ได้แก่

การเพิ่มเติมเนื้อหา การตัดทอนเนื้อหา และการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ ทั้งนี้ เนื่องจากการตรวจหากลวิธีลักลอกดังกล่าวต้องอาศัยความเข้าใจเรื่องการประมวลผลปริจเฉท ซึ่งปัจจุบันยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยเห็นว่าการจะพัฒนาระบบให้ตรวจหาการลักลอกได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้พัฒนาระบบจำเป็นต้องประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ให้มากที่สุด ไม่เฉพาะเพียงระดับอักขระหรือรูปคำเท่านั้น ระบบที่จะพัฒนาต่อไปในอนาคตควรเข้าใจโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ ขอบเขตและความสัมพันธ์ภายในและระหว่างปริจเฉท หรือแม้กระทั่งความหมายของรูปภาษาในระดับต่าง ๆ ทั้งนี้ ในทางปฏิบัตินั้น นอกจากจะต้องกำกับขอบเขตหน่วยปริจเฉทพื้นฐานให้กับข้อมูลแล้ว ในขั้นก่อนการประมวลผล (pre-processing) อาจต้องกำกับข้อมูลทางภาษาอีกหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นหมวดคำ ความสัมพันธ์แบบพึ่งพา (dependency relation) หรือแม้กระทั่งบทบาททางความหมายซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้ได้แสดงให้เห็นแล้วว่า มีประโยชน์เป็นอย่างมากในการเทียบหาคู่ลักลอก ทั้งหมดนี้จึงถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับวงการประมวลผลภาษาธรรมชาติ ในอันที่จะพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ ให้รองรับและทำงานเข้ากับภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์. (2554). การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม (Plagiarism). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลินี อินตะชาว. (2556). การแยกอนุภาคภาษาไทยด้วยการใช้แบบจำลองซัพพอร์ทเวกเตอร์แมชชีน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2554). การคัดลอกผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัย สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ (Academic Plagiarism) “ประเด็นที่เราควรตระหนัก”. กทม.: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพิลาส เรื่องโชติวิทย์. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำกริยากับโครงสร้างประโยคในภาษาไทย (รายงานผลการวิจัย). เชียงใหม่: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). ศัพท์บัญญัติราชบัณฑิตยสถาน. ค้นเมื่อ 11 กันยายน 2555 จาก <http://rirs3.royin.go.th/coinages/webcoinage.php>
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2542). ภาษาในสังคมไทย: ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Alzahrani, S. M., Salim, N. and Abraham, A. (2012). Understanding plagiarism linguistic patterns, textual features, and detection methods. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics - Part C: Applications and Reviews*, 42(2), 133-148.
- Androutsopoulos, I. and Malakasiotis, P. (2010). A survey of paraphrasing and textual entailment methods. *Journal of Artificial Intelligence Research*, 38, 135-187.
- Barrón-Cedeño, A., Vila, M., Martí, M. A. and Rosso, P. (2013). Plagiarism meets paraphrasing: Insights for the next generation in automatic plagiarism detection. *Computational Linguistics*, 39(4), 917-947.
- Behrens, L. and Rosen, L. J. (2008). *Writing and reading across the Curriculum* (10th ed.). New York: Pearson Longman.
- Bhagat, R. and Hovy, E. (2013). What is a paraphrase?. *Computational Linguistics*, 39(3), 463-472.
- Carlson, L. and Marcu, D. (2001). *Discourse tagging reference manual*. CA: University of Southern California Information Sciences Institute.
- Carlson, L., Marcu, D. and Okurowski, M. E. (2001). Building a discourse-tagged corpus in the framework of Rhetorical Structure Theory. In *Proceedings of the Second SIGdial Workshop on Discourse and Dialogue*, Aalborg, Denmark, (pp. 1-10).
- Fujita, A. (2005). *Automatic generation of syntactically well-formed and semantically appropriate paraphrases*. Doctoral dissertation, Nara Institute of Science and Technology, Nara, Japan.
- Heffernan, J. A. W. and Lincoln, J. E. (1982). *Writing: A college handbook*. Toronto: W.W.Norton & company.
- Henry, J. A. (Ed.). (1971). *The compact edition of the Oxford English dictionary*. Oxford: Oxford University Press.
- Intasaw, N. and Aroonmanakun, W. (2013). Basic principles for segmenting Thai EDUs. In *Proceedings of the 27th Pacific Asia Conference on Language, Information, and Computation (PACLIC 27)*, Taipei, Taiwan, (pp. 491-498).
- Mann, W. C. and Thompson, S. A. (1988). Rhetorical structure theory: Toward a Functional Theory of text organization. *Text*, 8(3), 243-281.
- Nolan, R. (1970). *Foundations for an adequate criterion of paraphrase*. Paris: Mouton.

Pecorari, D. (2010). *Academic writing and plagiarism: A linguistic analysis*. New York: Continuum.

Phucharasupa, K. and Netisopakul, P. (2012). Classification of Thai sentence paraphrase. In *Proceedings of the joint international symposium on natural language processing and agricultural ontology service 2011 (SNLP-AOS 2011)*, Bangkok, Thailand, (pp. 197-203).

Ross, C. and Thomas, A. (2003). *Writing for real: A handbook for writers in community service*. New York: Longman.

Spatt, B. (1987). *Writing from sources* (2nd ed.). New York: St. Martin's.

Summers, D. (Ed.). (2003). *Longman dictionary of contemporary English*. Harlow: Longman.

Taboada, M. and Mann, W. C. (2006). Applications of rhetorical structure theory. *Discourse Studies*, 8(4), 567-588.

Vila, M., Martí, M. A. and Rodríguez, H. (2011). Paraphrase concept and typology. A linguistically based and computationally oriented approach. *Procesamiento del Lenguaje Natural*, 46, 83-90.